

Rendőrkézen a cigány nyelvkönyv

2003. szeptember 30., kedd, 11:57 | Utolsó módosítás: 2003. szeptember 30., kedd, 15:20

A cikk betűmérete : [kisebb](#) [nagyobb](#)

Összesen 240 Pest megyei rendőr kezdi meg romológiai tanulmányait ezen a héten. Heti négy órában cigány nyelvet, havonta egyszer cigány kultúrát és a félév végén konfliktuskezelést tanulnak. Az önkéntesen iskolapadba ülő rendőrök többségét az első órán az érdekelte, hogy mondják cigányul azt, hogy rendőr. Az első órát Demeter Ágoston cigány nyelvtanár hétfőn tartotta tizenkét rendőrnek.

"Mert cigányokkal foglalkozom." - válaszolta egy Pest megyei rendőr arra a kérdésre, hogy miért jelentkezett a romológiai kurzusra. A PHARE támogatásból szervezett oktatásban 240 rendőr vesz részt. A legtöbben közülük lovári nyelvórára jelentkeztek. A Magyarországon legelterjedtebb cigány nyelvet hetente egyszer négy órában tanulják a rendőrök, majd januárban házi vizsgát tesznek. 160-an tanulják a nyelvet, a legjobb 20 tanuló kapitánysági ajánlással tovább mehet egy középfokú csoportba, aminek a végén állami nyelvvizsgát lehet szerezni.

[vizsla24]

[Cigánysággal kapcsolatos linkek](#)

Demeter Ágoston, a nyelvórákat tartó tanár szerint ez azoknak lesz a legjobb, akik azért nem kaphatták még meg a diplomájukat, mert nincs nyelvvizsgájuk. Rájuk gondolva az első óra végén azzal biztatta a rendőröket, hogy aki szorgalmasan

tanul, annak nem lehet gondja a nyelvvizsgával. Megígérte, hogy könnyebb lesz, mintha angolból vagy németből próbálkoznának. "Azért aki egyáltalán nem szólal meg, azt nem tudják értékelni" - tette hozzá viccesen a nyakában méretes Szűz Mária-s medált viselő, pecsétgyűrűs oktató, aki maga is rajta van a Rigó utcai lovári vizsgáztatók listáján.

A nyelvtanításon kívül havonta egyszer a cigányság történetével és kultúrájával foglalkozó előadást tartanak, januárban pedig kétnapos intenzív konfliktuskezelési tréning következik. Nem kötelező mindháromra járni, az összesen 240 rendőr közül a legtöbben nyelvtanításra jelentkeztek, a legkevesebben a konfliktuskezelő tréningen vehetnek részt. A jelentkezés önkéntes volt, túljelentkezés esetén a helyi kapitányságok döntöttek, ki járhat munkaidőben romológiát tanulni. A beiratkozottak többsége az utcán szolgál: járőrök, körzeti megbízottak, de hetven nyomozó is beiratkozott.

"Jobban fogunk tudni cigányul, mint a cigányok. Ha majd nem akarjuk, hogy értsék, amit mondunk, akkor elkezdünk cigányul beszélni" - mondta az első óra után egy budaörsi rendőr. Több kollégája is egyetértett abban, hogy nem találkoztak még olyan cigánnyal, aki ne értett volna magyarul. "Nálunk csak az öreg cigányok beszélnek cigányul, és általában velük pont nincs semmi dolgunk. Nem hiszem, hogy sokat fogunk cigányul beszélni, de azért érdekelt" - magyarázta egyikük. "Hozzánk Érdről járnak át a cigányok, legtöbbször velük kell foglalkozni, de az érdi cigányok magyarul beszélnek" - tette hozzá a budaörsi járőr.

Ajánlat

[Rendelje meg a cigány-magyar szótárat!](#)

Demeter Ágoston szerint a cigányok több mint 70 százaléka valóban nem beszél már cigányul, de a többiek igen, és ezért hasznos lehet a kurzus. "Egyébként pedig az előítéleteket úgy lehet legyőzni, ha megismerem a másik oldalt. A

rendőrökben is van cigányellenesség, meg a cigányoknál is van rendőrelenesség. Meg kell ismerni a másikat, és ebben segíthet ez az oktatás" - mondta a cigány tanár, aki szociális munkásként is dolgozik, és Csongrádról jár fel hetente négyezer Pest megyébe rendőröket tanítani. A kurzus miatt halasztott a pécsi egyetem romológia szakán, ahol második diplomáját akarja megszerezni. Hétfőnként Budapesten, a Teve utcai rendőrközpontban vannak órái, a hét többi napján pedig Cegléden, Szigetszentmiklóson és Dunakeszin tanít. Összesen 13 település rendőrei jelentkeztek a kurzusra.

Az első nyelvórán a köszönéseket gyakorolták, utána pedig alanyesetű főnevekről és a három alakú mellénevekről volt szó. Az órát a Teve utcai központ egy ablaktalan, fullasztó levegőjű termében tartották, ahol több helyről egyáltalán nem lehetett látni a táblát. Mindenki kapott fénymásolt tankönyvet, füzetet, CD-ROM-ot és mágneslemezt.

A nyelvtani szabályok monoton ismétlése mellett néha lazult a hangulat. Demeter

Ágoston egy-két érdekességet mesélt, például a spanyol cigányokról, akik annyira asszimilálódtak, hogy teljesen elhagyták nyelvüket, és beépültek a társadalomba. "Na oda kéne menni" - buggyant ki félhangosan egy körzeti megbízottból, aki utána lováriul felolvasta a példamondatot: "Igen, én cigánylány vagyok."

A legjobban akkor vált izgatottá a csoport, amikor valaki megkérdezte, hogyan mondják cigányul azt, hogy rendőr. Amikor kiderült, hogy első ránézésre nőneműnek tűnik a szó, többen felhorkantak. Szerencsére kiderült, hogy a foglalkozásnevek közül sok ugyan i-re végződik, mintha nőnemű lenne, de valójában hímneműek. A szorgalmasak hazáig gyakorolhatták: o zsukjári - a rendőr.

Magyari Péter